

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

Изпълнително резюме на становището на Европейския надзорен орган по защита на данните относно Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент относно „Огнестрелните оръжия и вътрешната сигурност на ЕС: защита на гражданите и спиране на незаконния трафик“

(Пълният текст на настоящото становище може да бъде намерен на английски, френски и немски език на уебсайта на ЕНОЗД <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 87/05)

1. Въведение

1.1. Консултация с ЕНОЗД

1. На 21 октомври 2013 г. Комисията прие Съобщение до Съвета и Европейския парламент относно „Огнестрелните оръжия и вътрешната сигурност на ЕС: защита на гражданите и спиране на незаконния трафик“ (наричано по-долу „съобщението“) ⁽¹⁾. ЕНОЗД изразява удовлетворение от факта, че Органът беше консултиран във връзка с това съобщение преди приемането му и че му беше предоставена възможност да отправи неофициални коментари до Комисията.

1.2. Цел и обхват на съобщението

2. В съобщението се установява стратегията на ЕС за справяне с незаконния трафик на огнестрелни оръжия. Във връзка с това се предлага интегрирана политика, в която се поставя акцент върху четири приоритета:

- защита на легалния пазар на огнестрелни оръжия за граждански цели,
- ограничаване на отклоняването на огнестрелни оръжия към престъпните среди,
- засилване на натиска върху пазарите на черно,
- развиване и подобряване на разузнавателната дейност.

3. За постигането на тези приоритети се предвиждат различни задачи, някои от които могат да включват обработването на лични данни и следователно да оказват въздействие върху правото на физическите лица на защита на данните:

- определянето на стандарт на ЕС относно маркировката: личните данни могат да бъдат част от данните за маркировката на огнестрелното оръжие,
- опростяване на правилата за издаване на разрешения за огнестрелни оръжия и възможността за въвеждане на изискване за медицински прегледи и проверяване на досието за съдимост като условия за законното закупуване и притежание на всякакъв вид огнестрелно оръжие. Медицинските прегледи предполагат обработване на здравните данни на физическите лица. Здравните данни са чувствителни данни по смисъла на член 8 от Директива 95/46/ЕО, изискват специфична защита и поради това подлежат на още по-строги изисквания за защита на данните ⁽²⁾. Проверянето на досиета за съдимост предполага обработване на данни относно закононарушения, осъдителни присъди или мерки за сигурност и достъпа до регистрите за съдимост, което може да се извършва само под контрола на официален орган (както е изложено в член 8, параграф 5 от Директива 95/46/ЕО),
- задължителната регистрация и проверка на оръжейните посредници: при създаването на нова база данни, включително обработването на личните данни на оръжейните посредници трябва да се спазват основните принципи на защитата на данните, включително обособеността за необходимостта от нейното създаване и пропорционалността на обработването, както и степента на нейното вмешателство в личния живот,

⁽¹⁾ COM(2013) 716 final.

⁽²⁾ Вж. дело на Съда на Европейския съюз C-62/90 *Комисия/Германия* от 8 април 1992 г., точка 23, и дело C-404/92 *X/Комисия* от 5 октомври 1994 г., точка 17; Европейски съд по правата на човека, *I v Finland* (жалба № 20511/03) от 17 юли 2008 г., точка 38, и Европейски съд по правата на човека, *Armonas v Lithuania* (жалба № 36919/02) от 25 ноември 2008 г., точка 40.

- проучването на технологични решения, например биометричните сензори, при които личните данни се съхраняват в самото огнестрелно оръжие, за да се предотврати използването му от други лица освен от неговия собственик. Обработването на биометрични данни подлежи на строги предпазни мерки за защита на данните и на изисквания за сигурност, които ще бъдат разяснени в настоящото становище,
 - насърчаването на трансграничното сътрудничество за спиране на незаконното притежание и разпространение на огнестрелни оръжия, наред с друго, чрез координирано събиране и обмен на информация с участието на полицията, граничната охрана и митническите органи, свързана с престъпленията с огнестрелни оръжия. Достъпът до базата данни на полицията и митниците е строго регулиран, както ще бъде припомнено по-долу,
 - проследяването на огнестрелните оръжия, използвани от престъпниците, с цел да бъдат идентифицирани, както и лицата, които са се сдобили с огнестрелното оръжие. В тази мярка, ако включва обработването на лични данни, ще трябва да се предвидят специфични предпазни мерки за защита на данните,
 - събирането на по-точни и по-пълни данни за свързаните с огнестрелни оръжия престъпления чрез съвместно използване на съществуващите ИТ инструменти като Шенгенската информационна система от второ поколение, Митническата информационна система, инструментите на Европол за обмен на информация и инструмента на Интерпол iArms. Както беше посочено по-горе, достъпът до съществуващите бази данни на полицията и митниците подлежи на строги правила за защита на данните.
4. Следователно защитата на данните е един от основните въпроси, произтичащи от това съобщение.

1.3. Цел и обхват на становището

5. Предвид намерението на Комисията да представи законодателни предложения през 2015 г., в настоящото становище ЕНОЗД ще подчертае и разясни последиците за защитата на данните от предвидените в съобщението мерки. По този начин ЕНОЗД желае да гарантира, че аспектите на защитата на данните са надлежно взети предвид в бъдещите законодателни предложения в тази област. За тази цел Органът ще припомни приложимата правна рамка на ЕС за защита на данните, ще предостави указания кога нейното разглеждане е най-целесъобразно и ще посочи конкретно последиците от необходимото спазване на всяка отделна мярка.

4. Заключение

52. ЕНОЗД изразява удовлетворение от факта, че в съобщението се посочва, че планираните мерки ще се прилагат в пълно съответствие с правото на зачитане на личния живот и защитата на личните данни. Органът обаче подчертава, че обработването на лични данни следва да намери отражение на ранен етап от законодателния процес и за предпочитане също на етапа на приемане на съобщенията от страна на Комисията. Това ще помогне да се гарантира, че въпросите, свързани със защитата на данните, са установени на достатъчно ранен етап, така че на свой ред мерките, които следва да се приемат, да бъдат в съответствие с изискванията за защита на данните.

53. ЕНОЗД препоръчва аспектите на защитата на данните, които са от значение за предложените мерки във връзка с огнестрелните оръжия, да бъдат обсъдени по време на консултацията със заинтересованите страни, която да се проведе от Комисията. Органът препоръчва също да се проведе консултация с Европейската група на експертите по огнестрелни оръжия по въпросите, свързани със защитата на данните.

54. По отношение на бъдещите законодателни предложения, които да бъдат внесени от Комисията в допълнение към това съобщение, ЕНОЗД препоръчва, че следва да се включи изрично позоваване на приложимото право на ЕС в областта на защитата на данните, когато тези предложения включват обработването на лични данни. Това следва да бъде направено под формата на материалноправна и специална разпоредба за тези предложения. Съгласно член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 трябва да се провеждат консултации с ЕНОЗД във връзка с тези предложения, които включват обработването на лични данни.

55. В настоящото становище ЕНОЗД подчертава изискванията за защита на данните, които се прилагат по отношение на борбата с незаконния трафик на огнестрелни оръжия. Препоръчва в бъдещото законодателство в тази област да се вземат предвид изискванията за защита на данните, като необходимост от обработване, пропорционалност, ограничаване в рамките на целта, принцип на свеждане на данните до минимум, специални категории данни, срок за съхранение на данните, права на субектите на данни и сигурност на обработването. Органът препоръчва също да се извърши оценка на въздействието по отношение на защитата на данните, която ще помогне да се определят предпазните мерки за защита на данните, които следва да бъдат включени във всяко предложение, когато е необходимо.

56. ЕНОЗД по-специално препоръчва:

- а) във всяко бъдещо законодателно предложение относно определянето на стандарт на ЕС във връзка с маркировката да се определя дали личните данни ще бъдат обработвани, и ако това е така, кои данни и във връзка с кого ще бъдат обработвани;
- б) по отношение на издаването на разрешения за огнестрелни оръжия да се оценява необходимостта от обработването на медицински данни и данни за етническия произход, както и необходимостта от

проверяването на досието за съдимост, и да се спазват условията, при които тези специални категории данни могат да бъдат обработвани, както това е определено в член 6 от Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета и член 8 от Директива 95/46/ЕО. Бъдещото законодателство следва да съдържа специфични предпазни мерки, например: посочване на целта на обработването, изброяване на точните видове данни, които могат да бъдат обработвани, ограничаване на достъпа до чувствителните данни само до съответните лица, които е необходимо да ги знаят, и предмет на задълженията за опазване на професионалната тайна (напр. здравен специалист, оправомощени официални органи), гарантиране, че в причините за отказ за издаване на разрешение ясно са посочени основаните на медицински/етнически произход/осъдителни присъди съображения, и определянето на реда и условията за упражняването на правата на субектите на данни;

- в) необходимостта и пропорционалността на задължителната регистрация и проверката на оръжейните посредници да бъдат определени в достатъчна степен, преди тази мярка да бъде въведена;
- г) във връзка с евентуалното използване на биометричните сензори в „интелигентните оръжия“ в съответното предложение се предоставят доказателства за рисковете за сигурността, които обосновават използването на биометрични данни. В предложението следва да се посочат видовете биометрични данни, които да бъдат обработвани, и мерките за сигурност, които управляват достъпа до данните, предотвратяването на манипулирането на данни и условията за актуализиране на биометричните данни в случай на промяна на собственика;
- д) актуализирането на насоките за служителите от правоприлагашите органи следва да включва позовавания на определените правила в Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета, по-специално по отношение на обработването на специални категории данни. Органът препоръчва също да се извършва оценка на необходимостта от обработване на данни във връзка с етническия произход на притежателя на огнестрелното оръжие;
- е) по отношение на трансграничното сътрудничество, трансграничният обмен на информация между официалните органи в ЕС следва да включва, в рамките на възможното, използването на съществуващи сигурни канали;
- ж) ако е изградено централно онлайн хранилище за фактическа информация относно балистиката и вида на оръжията, в съответното законодателство се посочва, че няма да бъдат обработвани лични данни;
- з) по отношение на плана за събиране на данни за огнестрелните оръжия трябва да се гарантира, че новите функции, които следва да се въведат в националните регистри, ШИС II и iArms, са в съответствие със съществуващите правила относно достъпа до тези бази данни. Всеки план за разширяване на достъпа до тези бази данни за други образувания/потребители следва да изисква изменение на настоящото правно основание. Достъпът до инструмента за търсене в тези бази данни следва да бъде ограничен само до оправомощени потребители и резултатите от тези търсения следва да са под формата на отговор „Има намерени резултати“ или „Няма намерени резултати“.

Съставено в Брюксел на 17 февруари 2014 година.

Giovanni BUTTARELLI

Асистент към Европейския надзорен орган по защита на данните
